

Provinciale Staten van Noord-Brabant
& Statencommissies Noord-Brabant
Brabantlaan 1
5216 TV 's-Hertogenbosch

Gezamenlijke milieu- en bewonersgroepen De Peel
p/a Stichting Mens, Dier & Peel
Postbus 43
5420 AA Gemert

Betreft: Cie TSP / Peelhorst / Mestverwerking

Actiegroep
Groen Graspeel

Vereniging
Leefmilieu
Veghel-Erp

STOP DE STANK

**Werkgroep
Behoud de Peel**

De Peel, 1 oktober 2013

Geachte leden van de Statencommissie TSP,

vrijdag 4 oktober staat Netwerk De Peelhorst op de agenda van de Statencommissie TSP. De gezamenlijke bewoners- en milieugroepen in de Peelregio zijn allerminst te spreken over de eenzijdige politieke agenda die de provincie Brabant via Netwerk De Peelhorst uitvoert. Het accent ligt primair bij de belangen van de veesector (profit). Andere belangen, zoals leefbaarheid en milieu, raken daardoor ondergesneeuwd of er wordt geheel ten onrechte geschermd met aandacht voor people en planet. Termen als 'verantwoord' en 'duurzaam' blijken vooral betrekking te hebben op de factor 'economie' en nauwelijks of niet met het beschermen van de leefomgeving of het milieu.

We staan zeker niet alleen met kanttekeningen ten aanzien van wat ten provinciehuize wordt genoemd 'de transitie naar een verantwoorde veehouderij'. Ook de Commissie voor de Milieu Effect Rapportage (MER) heeft zich deze zomer kritisch uitgelaten over de maatlat Brabantse Zorgvuldige Veehouderij (BZV). Volgens de commissie worden in de maatlat weliswaar thema's als volksgezondheid, dierenwelzijn, natuur en milieu genoemd, maar is nog steeds niet duidelijk welke toetsingscriteria hiervoor opgenomen worden. Ook is niet helder welke doelen de provincie Brabant precies denkt te bereiken met de BZV-maatlat.

We vragen ons af waar de transitie van de veehouderij precies vandaan moet komen? In de Peel hebben we het afgelopen jaar vastgesteld dat Netwerk De Peelhorst zich vooral inspant om nieuwe megastallen gerealiseerd te krijgen (voorbeeld: Asvam Deurne) of een megamestvergister in Gemert (MACE). Vreemd genoeg werpt De Peelhorst zich daarbij op als 'onafhankelijk' woordvoerder namens een aantal burgers in betreffende gemeente. Naar ons idee wordt burgers op deze manier zand in de ogen gestrooid. De Peelhorst is immers (volgens de eigen taakomschrijving) primair gericht op 'vernieuwing van de veehouderij'. Ook zijn er vragen over wie nu eigenlijk de eindregie voert over De Peelhorst? En door wie wordt De Peelhorst betaald en gecontroleerd?

De discussie of het überhaupt nog wenselijk en verantwoord is om een veestapel met de omvang zoals we die in de Peelregio kennen, te blijven accepteren, wordt uit de weg gegaan. Sterker nog: in het voorjaar van 2012 hebben de Peelgroepen een poging gedaan om hierover een dialoog aan te gaan met het toen prille Netwerk De Peelhorst (in aanwezigheid van gedeputeerde Yves de Boer en diverse wethouders). Bij die gelegenheid is gesproken over deelname door de Peelgroepen onder voorwaarde dat de door PS aangenomen motie 'Stop geen vee erbij' zou worden uitgevoerd. Dát was te veel gevraagd. De dialoog hield meteen op. Kennelijk is er uitsluitend behoefte aan een dialoog die past in het straatje van provincie, gemeenten en de veesector.

Vandaag heeft de Tweede Kamer de aangepaste mestwet aangenomen. Ook ten aanzien van dit onderwerp hebben wij veelvuldig argumenten uitgewisseld met Statenleden en leden van de Tweede Kamer. De kans is nu groot dat er tientallen mestfabrieken komen in de Peelregio. De vraag of mestverwerking het mestprobleem daadwerkelijk oplost, wordt niet gesteld. In werkelijkheid zijn mestfabrieken uitsluitend gericht op het in stand houden van een compleet uit de hand gelopen intensieve veehouderij. Over enkele jaren zal blijken dat opnieuw een verkeerde afslag is gekozen: een doodlopende weg.

Nu de mestwet is aangenomen, zullen sector, politici en bestuurders in koor gaan roepen 'dat de Tweede Kamer hen verplicht om mest te verwerken'. Door de wet onder de vleugels te brengen van de crisis- en herstelwet wordt echter opnieuw elke fundamentele discussie uit de weg gegaan en zelfs de kop ingedrukt. Waarom? Mestfabrieken gaan het mestprobleem niet oplossen. Zeker niet wanneer het mestoverschot in de nabije toekomst nog groter, nog complexer

en nog duurder wordt. En zeker niet zonder forse steun (subsidie) van de belastingbetaler. Afschaffing van de dierproductierechten zullen de situatie alleen maar schrijnender maken.

Is het dan vanwege het economisch belang van de varkenssector? Cijfers van het CBS / LEI vertellen een ander verhaal. De bijdrage van de varkenshouderij aan het BBP bedroeg in 2011 slechts 0,16 procent. Volgens een rapport van de Vrije Universiteit Amsterdam staan daar 1,3 miljard euro aan externe, maatschappelijke kosten tegenover die niet in de prijs van het varkensvlees zijn verwerkt. Omgerekend kwam dat in 2008 neer op 108 euro per varken. Tel uit je winst. De opbrengst van de varkenshouderij is lager dan de werkelijke kosten. In deze berekening is niet eens rekening gehouden met allerlei andere, externe kosten zoals verdroging, watervervuiling, kosten gerelateerd aan antibiotica-resistentie en griep, enz. Een econoom die écht duurzaam en naar ratio rekt, zal concluderen dat de varkenssector failliet is.

Mensen die opkomen voor natuur, milieu en leefbaarheid krijgen vaak het verwijt dat ze 'emotioneel' reageren. Niets is minder waar. De Peelgroepen hebben de afgelopen jaren aandacht gevraagd voor talloze rapporten en onderbouwde argumenten aangedragen bij allerlei beleidsvoorstellen, waaruit blijkt dat er veel mis is met de intensieve veehouderij én beleidsvoorstellen om die trend te keren. We moeten constateren dat argumenten veelal niet of nauwelijks meetellen bij de belangenafweging. Dat is zacht uitgedrukt nogal vreemd. Een typisch voorbeeld is ons pleidooi voor een bouwstop eind vorig jaar en in maart van dit jaar. Pas nadat de vergunningaanvragen fors uit de hand liepen, werd er actie ondernomen.

Bestuurders en politici die zich voorstaan op een 'verantwoord en duurzaam' beleid zouden een fundamentele discussie met betrokken burgers juist niet uit de weg moeten gaan, maar deze moeten beschouwen als een prikkelende en constructieve uitdaging. Helaas is daar, ondanks allerlei mooie woorden, tot dusver weinig van te merken. Elke poging om de bouw van nieuwe stallen af te remmen of te ontmoedigen oogst steevast een storm van kritiek vanuit de sector. Zelfs als sprake is van een eerste stapje. En ook niet meer dan dat. Waar is de transitie naar een 'duurzame, verantwoorde veehouderij' als elke nieuwe stal en elke uitbreiding leidt tot nog méér dieren en dus nog méér mest?

Vanuit die optiek is de afslag richting 'verantwoorde veehouderij' irrationeel genomen én vooral zonder serieuze inbreng van de mensen die in de overbelast gebieden wonen. Achteraf wordt hiervoor even een (verplichte) dialoog opgetuigd binnen De Peelhorst. Maar die zal geen verandering brengen in het steeds verder afkalvende draagvlak voor de intensieve veehouderij. Het gehalte aan wensdenken viert hoogtij. De mammoettanker die veehouderij heet vaart weer verder, totdat...

Brabant leefbaar. Minder beesten!

Met vriendelijke groet,

Actiegroep Groen Graspeel,
Piet Catsburg

Milieuvereniging Land van Cuijk,
Wim Verbruggen

Stop de stank,
Maria Berkens

Mens, Dier & Peel
Jan van Hoof

Werkgroep Behoud De Peel
Wim van Opbergen

Lfb. Buitengebied Nederweert
Jos Levels

Leefmilieu Veghel-Erp
Gert van Dooren

NB De Peelgroepen kunnen vanwege reguliere werkzaamheden niet aanwezig zijn tijdens de commissie TSP.

NB Een afschrift van deze brief is verzonden naar de media.